

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA ORGANELOR DE PROBAȚIUNE
(consilieri de probațiune)

CURRICULUM

FORMATOR:

Vladimir POPA,
șeful OCP al MJ

CHIȘINĂU - 2013

I. PRELIMINARII

În Republica Moldova instituția probațiunii este implementată la nivel de proiecte pilot de ONG - Institutul de Reforme Penale (IRP) începând cu anul 2003. Instituțional, serviciul de probațiune a fost creat la 12 ianuarie 2007, prin HG nr.44 preluând în totalitate rezultatele proiectelor ale IRP. Pe parcursul anilor 2003-2010 au fost întreprinse un șir de activități comune cu IRP de testare, implementare și dezvoltarea probațiunii. Activitățile au dat posibilitate de a elabora un concept al probațiunii din RM și implementarea acesteia la nivel național. În 2008 a fost adoptată Legea cu privire la probațiune¹ care stabilește modelul probațiunii, organizarea și funcționarea agenției naționale care se ocupă cu implementarea probațiunii, Oficiului central de probațiune și subdiviziunilor lui (pe parcurs OCP).

Relațiile de parteneriat pot să înceapă la diferite etape de identificare și soluționare a problemelor infracționale. La inițierea unei relații de parteneriat, este necesar de a identifica clar natura problemelor care urmează a fi soluționate și de a determina dacă există metodele adecvate de prevenire sau dacă pot fi dezvoltate asemenea metode. Ulterior, trebuie de determinat dacă există o instituție care poate să-și asume responsabilitatea sau este nevoie de o nouă agenție sau este nevoie de un nou parteneriat. Existența mai multor parteneriate în același domeniu trebuie examinat cu prudență, astfel încât responsabilitățile partenerilor să nu se suprapună.

Instruirea în disciplina dată este orientată spre cunoaștere, aplicare și integrare. Cunoașterea include acumulare de informație și sistematizare de concepte în domeniul organizarea și funcționarea serviciului de probațiune. Aplicarea va forma abilități practice pentru activitățile de probațiune. Integrarea ține de formarea și dezvoltarea capacităților de a reda cunoștințele teoretice și a folosi abilitățile practice în activitatea profesională de toate zilele și la rezolvarea problemelor complicate.

---

¹LEGEA Nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune Publicat : 13.06.2008 în Monitorul Oficial Nr. 103-105 art Nr : 389

II. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

La studierea disciplinei ”Organizarea și funcționarea organelor de probațiune” consilierul de probațiune trebuie:

La nivel de cunoștințe și înțelegere:

- Să definească principiile de organizare și funcționare a serviciului de probațiune;
- Să relateze statutul, atribuțiile, drepturile și obligațiile personalului OCP;
- Să determine rolul OCP în sistemul organelor publice și comunitate;
- Să relateze procesul de colaborare cu alte organe;
- Să determine indicatori de evaluare a performanțelor consilierului de probațiune;
- Să explice reglementări interne referitor la activitatea de colaborare;
- Să explice Regulile Probațiunii adoptate în 2010 de către Consiliul Europei și principalele recomandări de aplicare;
- Să determine rolul Consiliului consultativ al probațiunii;

La nivel de aplicare:

- Să aplice în practică prevederile actelor normative;
- Să se țină de indicatori de performanță;
- Să organizeze și să planifice colaborarea cu alte organisme publice și nonguvernamentale;
- În activitatea cotidiană să se țină de prevederile Regulilor CoE referitor la probațiune;
- Să respecte reglementări interne referitor la activitatea de colaborare;

La nivel de integrare:

- Să recomande soluții pentru depășirea dificultăților în lucrul cotidian;
- Să propună modalități de performanță;
- Să înainteze propuneri referitor la protecția juridică a personalului;
- Să recomande modalități de colaborare în comunitate.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Numărul de ore		Modalitate de evaluare	Responsabil de disciplină
C	S	Teste pentru verificarea cunoștințelor	Vladimir Popa
4	6		

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

4.1. Tematica și repartizarea orientativă a orelor de curs

Nr. Crt.	Tema	Realizarea în timp (ore)
1	Oficiul central de probațiune și subdiviziunile lui. Funcțiile OCP și subdiviziunilor lui. Finanțarea activității de probațiune. Consiliul consultativ al probațiunii. Statutul și protecția juridică a personalului. Atribuțiile și drepturile personalului. Indicatori de evaluare a performanțelor a consilierului de probațiune.	2
2.	Rolul instituției probațiunii la nivel de comunitate. Implicarea comunității la reintegrarea subiecților probațiunii. Reglementări interne referitor la activitatea de colaborare. Colaborarea SP cu alte organe public și nonguvernamentale. Protocol de colaborare. Necesitatea colaborării.	2
	TOTAL	4

4.2. Tematica și repartizarea orelor de seminar

Nr. Crt.	Tema	Realizarea în timp (ore)
1	Oficiul central de probațiune și subdiviziunile lui. Funcțiile OCP și subdiviziunilor lui. Finanțarea activității de probațiune. Consiliul consultativ al probațiunii. Statutul și protecția juridică a personalului. Atribuțiile și drepturile personalului. Indicatori de evaluare a performanțelor a consilierului de probațiune.	2
2.	Rolul instituției probațiunii la nivel de comunitate. Implicarea comunității la reintegrarea subiecților probațiunii. Reglementări interne referitor la activitatea de colaborare. Colaborarea OCP cu alte organe public și nonguvernamentale. Protocol de colaborare. Necesitatea colaborării	4
	TOTAL	6

V. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ	CONȚINUTURI
<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască despre structura, sarcinile OCP; • Să cunoască crearea OCP și subdiviziunilor lui; • Să cunoască atribuțiile, drepturile și obligațiile sale; • Să cunoască despre statutul său și protecția juridică; • Să cunoască despre Consiliul consultativ și scopul acestuia. • Să cunoască despre rolul probațiunii în comunitate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Istoria creării OCP. • Sarcinile și atribuțiile OCP. • Regulamentul Consiliului consultativ; • Prevederile Legii nr.8 cu privire la statutul, atribuțiile, drepturile și obligațiile consilierilor de probațiune. • Prevederile actelor normative referitor la protecția juridică a personalului. • Importanța colaborării OCP cu instituții din comunitate • Premizele parteneriatelor durabile • Etapele unor parteneriate durabile ale

<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască direcțiile de activitate a probațiunii. 	<p>OCP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea și menținerea parteneriatelor • Organizații și instituții din comunitate ce pot contribui la realizarea planului probațional • Exemple de colaborare a OCP cu instituțiile din comunitate
---	--

VI. EVALUAREA DISCIPLINEI

6.1. Mostră de evaluare curentă

Evaluări sumative periodice: lucrări de control; testări.

Mostră 1

Lucrare de control la tema: Oficiul central de probațiune și subdiviziunile lui.

Subiectul 1. *Funcțiile OCP și subdiviziunilor lui.*

- A. Descrieți evoluția creării OCP, structura și sarcinile OCP.
- B. Descrieți funcțiile OCP.
- C. Dați noțiune managementului.

Subiectul 2. *Statutul și protecția juridică a personalului. Atribuțiile și drepturile personalului.*

- A. Descrieți statutul personalului OCP .
- C. Care sunt atribuțiile și drepturile personalului.
- D. care sunt competențele consilierului de probațiune

Mostra 2

Lucrare de control la tema: *Rolul instituției probațiunii la nivel de comunitate*

Subiectul 1. *Importanța și necesitatea implicării comunității în activitatea de probațiune*

1. Descrie și premisele parteneriatelor durabile.
2. Numiți organizații și instituții publice și nonguvernamentale din comunitate ce pot contribui la realizarea planului de probațiune.
3. Studiu de caz.

Subiectul 2. *Etapetele unor parteneriate durabile ale OCP*

1. Descrieți pașii la inițierea relațiilor de parteneriat.
2. Expuneți valorificarea și menținerea parteneriatelor.
3. Studiu de caz.

6.2. Mostră de evaluare sumativă finală: Teste

VII. LITERATURĂ DE SPECIALITATE:

1. Dolea I., Zaharia V., Revista de științei penale, supliment 2007, Culegere de acte naționale și internaționale în domeniu penal, volumul I, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2007;
2. Ciobanu V., Rotaru V., Zaharia V., Dolea I., Justiția Juvenilă; Instituția probațiunii în sistemul de drept al Republicii Moldova; Mediarea penală. PNUD Moldova, Institutul Național al Justiției. - Ch. : ELAN POLIGRAF S.R.L., 2009 – (Seria: Suporturi de curs). – Cartea 11-a. – 296 p.
3. Zaharia V., Popa V., Popa V., Astrahan L., Ghidul consilierului de probațiune, - Ch.: Tipogr. „Bons Offices” S.R.L., 2009, 220 p. ;
4. Ulianovschi X., Golubțov I., Zaharia V., Cojocaru V., Ghidul consilierului de probațiune, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2004;
5. Zaharia V., Popa V., Rotaru V., Martin D., Beldiga C. Alternative la detenție. Raport de evaluare. - Ch. : „Helmax-Exim” SRL, 2009, 184 p. ;
6. Dolea I., Zaharia V., Rotaru V., Popa V., Probațiunea în Republica Moldova. Raport de monitorizare. - Ch.: Tipogr. „Bons Offices” S.R.L., 2011, 100 p. ;
7. Florian Gh., Zaharia V., Dilion M., Popa V., Moraru-Chilimar R., Probațiunea prezent entțială în privința minorilor. Teorie și practică, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2005;
8. Ulianovschi X., Mîrza V., Golubțov I., Rijicova S., „Ghid privind munca neremunerată în folosul comunității aplicată față de minori”, IRP, Chișinău, 2006;
9. Vulpescu A., N. Canțer, D. Postu, Iu. Adam, „Pregătirea pentru liberare a deținuților”, IRP, Chișinău, 2007;
10. Caciamac L., Zaharia V., Canțer N., Postu D., Raportul misiunii de evaluare a necesităților în domeniul pregătirii pentru liberare a deținuților. - Institutul de Reforme Penale. – Ch. : Helmax-Exim, 2006 (Tipogr. „Bons Offices”), 92 p. ;
11. Cojocaru V., Zaharia V., Cepraga I., Adam Iu., Vulpescu A., Pregătirea pentru liberare a deținuților. - Ch. : „Cu drag” SRL, 2009, 196 p. ;
12. Prițcan V., Gribincea T., Moraru-Chilimar R., Cojocaru A., Fiscuci C., Popa V., Dumbrăveanu V., Lungu V., Popovici M., Reintegrarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție. Ghid practic, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2007;
13. Dolea I., Zaharia V., Ardeleanu D., Cepraga I., Șarban S., Capacități și abilități de reintegrare socială a deținuților. Cercetare sociologică. - Institutul de Reforme Penale – Ch. : „Bons Offices” SRL, 2009, 56 p. ;
14. Ciobanu D., Bolotovici L., Popa V., Gribincea T., Zaharia V., Reintegrarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, IRP, Chișinău, 2009;
15. Zaharia V., Pistrinciu V., Racu A., Raport de monitorizare și evaluarea activității de reintegrare socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție. - Ch. : „Cu drag” SRL, 2009, 36 p. ;
16. Adam A., Zaharia V., Cocîrță A., Cojocaru V. Ghidul rudelor persoanelor condamnate. Institutul de Reforme Penale. – Ch.: Helmax-Exim, 2006;
17. Popa V., Învăț să trăiești în comunitate. Ghidul persoanelor eliberate din locurile de detenție, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2006;
18. Zaharia V., Harconiță N., Popa V., Ghid de implicare comunitară în activitatea de probațiune în privința minorilor. - Ch.: „Bons Offices” S.R.L., 2010, 68 p.;
19. Anton M. Van Kalmthout, Reintegrarea socială și supravegherea infractorilor în opt țări europene, Craiova, 2004;
20. Durnescu I., Manualul consilierului de reintegrare socială și supraveghere, Craiova, 2001;
21. <http://www.irp.md/probatiune.php>;
22. <http://www.justice.gov.md/index.php?cid=192>.
23. <http://www.cepprobation.org/>.